

30 és 27. rész

GONDOLAT

KÖZÉRDEKÜ-HETILAP.

386

1087

TARTALOM:

B. J.: BUDAPEST KAPUI ELŐTT. — SZABÓ DEZSŐ:
 ÚJ IRODALOM KÜSZÖBÉN. — SZÁZEZER KORONA
 VÉRDÍJ (ANKA JÁNOS NYILATKOZATA AZ ELLEN-
 FORRADALMI MOZGALMAKRÓL). — MILOTAY ISTVÁN:
 LIBERÁLIZMUS. — A MÁJUS 3-IKI ELLENFORRADA-
 LOM AKTÁIBÓL (BESZÉLGETÉS HORVÁTH GYŐZŐ
 SZÁZADOSSAL). — KMO SKÓ MIHÁLY dr.: A ZSIDÓ
 PSZIHÉ. — A MAGYAR IRODALOM JÖVŐJE (LÁTOGA-
 TÁS HERCZEG FERENCNÉL). — LOVÁSZY MÁRTON
 UR CIMÉRE. — AKTUÁLIS PROBLÉMÁK. — KRÓNKA.

B U D A P E S T
 1919. SZEPTEMBER 27.
 I. ÉVF. 1. SZ.
 ELŐFIZETÉSI DIJ EGY ÉVRE 100 KORONA.

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁR
 II. Nyomtatásosztály
 1919. év 140. sz.

GONDOLAT

TARTALOM: B. J.: Budapest kapui előtt. — Szabó Dezső: Új irodalom küszöbén — Százezer korona vérdíj (Anka Jánosnak, az „Élet” szerkesztőjének nyilatkozata az ellenforradalmi mozgalmakról). — Milotay István: Liberalizmus. — A május 3-iki ellenforradalmi kísérlet aktáiból (Beszélgetés Horváth Győző századosossal). — A magyar irodalom jövője) Látogatás Herczeg Ferencnél). — Lovászy Márton ur címére. — Aktuális problémák: Az áldrágítók üzembén. Fehér terror. Hadi milliomosok. Sajtószabadság. Pártok — pártszempontok. — Krónika: Keresztény szocialisták üldözése. Térjünk észre. Az angol kisasszonyok nem adnak interjút. — Gárdonyi Géza és az ébredő magyarok. — Hercz Imre rajza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Heránszky-utca 20.
Előfizetési ár: egy évre 100 kor., félére 50 kor., negyedévre 25 kor.

Az Apostol-nyomda r.-t.

*ezuton is tudatja üzletheivel, hogy
a kommunizmus által összerombolt
üzemét felépítette és így ismét
telten kész szolgálattal áll
rendelkezésükre.*

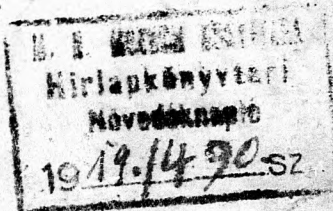
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

**Keresztény férfiak és nők, kik lapárusítással foglalkozni
hajtanak, jelentkezzenek lapunk kiadóhivatalában.**

Közérdekü hetilap.

Felelős szerkesztő:
Barka József.

Budapest kapui előtt.

Augusztus elején történt. Mikor késő este befutott vonatunk a királyhidai vasuti állomásra és mi kissé elfogódottan tekintettünk ki a kocs ablakán, a vonatra váró egyenruhás emberek ajakán felcsendült a himnusz. Katonás rendben állottak és a sor elején egy szálas katona nemzetiszínű zászlót lobogtatott. Meg voltunk hatva, mert szokatlan volt szemünknek a katonás rend és a nemzetiszínű zászló, hisz akkor, amikor futnunk kellett hazulról, szörnyű világ volt itt, a lobogónkat kalóz-lobogónak nevezték és mi békés polgárok rettegtünk az egyenruhás emberektől. Fáradt lelkünkben felcsillant a remény. Mikor a vonat megállt, szónoklatok következtek, okos és ostoba szónoklatok, amelyekből kiderült, hogy előkelő emberek jöttek velünk a vonaton. Nekik volt szánva a parádé.

Azonban — amint ez már nálunk, szép Magyarországon rendszeren történni szokott — botrány lett a dologból. Éppen az egyenruhás emberek szónoka sütögette el a szebbnél-szebb

frázisokat, amikor egy ur (akiről egyébként azt hallottam, hogy volt demokrata-párti képviselő, aki a derék hadseregszállítók védőjeként csinos summákat keresett) közbekiáltott:

— Legjobb lesz, ha ön nem szónokol. Ön halálosan kompromitálta magát és kihasználta azon szerencsétlen emberek helyzetét, akik kénytelenek voltak hazulról menekülni...

A perronon szörnyű tumultus keletkezett. Az egyenruhás emberek szép katonás rendje megbomlott, kiléptek a sorból, az öklüket rázták, kiabáltak össze-vissza, fenyegető szitkok hallatszottak és már-már azt hittük, hogy baj lesz a dologból. De nyugodt és okos urak hirtelen közbeléptek és kapacitálásokkal, helyes érveléssel és könyörgéssel, annak a kijelentésével, hogy a közbeszóló részéről félreértés történt, elsimitották a dolgot.

Hát én a mai napig sem tudom, hogy kinek volt igaza, a szónoknak-e vagy a közbeszólónak, nem tudom, hogy becsületes emberek voltak-e vagy becsütelenek, de az tény, hogy

Papp Sándor, Cserny helyettese.

én azon az éjszakán, akkor, amikor már Magyarország földjén száguldott a dübörgő vasparipa, a sötét fülke szögletében meghuzódva újból és újból feltettem magamnak a kérdést: hát valóban érdemes-e hazajönni? Lehet-e, szabad-e remélni a magyar faj jövőjében? És vajjon nem csalóka délibáb-e minden reménység és nem céltalan erőpazarlás-e minden megfeszített energia? A kétségek fekete madara vijjogott körülöttem azon az éjszakán, a homlokomat verdeste hideg szárnyával és talán életemben sohse éreztem annyira, olyan élénken, olyan halálosan, hogy milyen fájdalmas dolog magyarnak születni, hazát szeretni és egy tragédiás népért rajongani. Egy népért, amelyet becsaptak, meggya-

láztak, amelyet örült kalandokba kergettek, amelynek vérért vették, amelyet leköptek és besároztak. Egy népért, amelynek lehetnek hibái és gyöngéi, de amelynek kétségkívül vannak ragyogó jó tulajdonságai, erényei is. Egy népért, amelyet évtizedeknek mulasztásai kiszolgáltattak idegenből jött banditáknak, *magyarul beszélő, de magyart gyűlölő galíciai söpredékek*. Lehet-e, szabad-e remélni, hinni, bizni?

Lehet. Szabad. Kell! Hiszünk a magyarság feltámadásában. Ezzel a jó hírrel, ezzel az evangéliummal kopogtatunk Magyarországon nem magyar fővárosának kapuin. Ezzel a gondolatokkal akarunk gyujtani, erősíteni, átférmálni agyakat és sziveket. A föld népében még buzog a faj őseréje, még dobog a magyarság szive, nem haltunk meg, csak elkábultunk, elájultunk a kegyetlen sors kemény kalapácsütésétől. Lépésünk még tétova, bizonytalan, még egy kissé idegenül és bátortalanul tekintünk szét a nagy világban, de már kezd visszatérni orcánkra az életnek pirossága. Koldusok vagyunk, árvák, kifosztottak, de daccal és céltudatosan hozzá kell fogjunk az újjáépítés munkájához. Ki fogjuk korigálni a hibákat, jóvá fogjuk tenni a mulasztásokat. A hamis bálványokat ledöntjük és állítunk magunknak új oltárokat, amelyekre nem a pénznek és a hazugságnak, hanem az igazságnak és a becsületnek akarunk áldozni. A kufárokkal, az élelmes üzletemberekkel pedig, akik a szegény kiuzsorázott magyar munkásságot a bolsevizmus karjaiba kergették, egyszer s mindenkorra le fo

günk számolni. Isten minket úgy segéljen!

A háborúnak vége. Leverték, legyőztek bennünket. *Feleljenek érte azok, akik az országot belevitték egy céltalan és kilátástalan küzdelembe, ködös és bizonytalan célokért.* Ebben az országban ma minden becsületes ember békét és konszolidációt sürget. Ez tehát az első és főfeltétele annak, hogy itt a romok fölött új élet kezdődjék. *A magyar népnek béke kell, tartós, elfogadható és elviselhető béke.* Mert belső bajainkat, ezernyi nyomoruságunkat csak abban az esetben szánhatjuk, ha a béke műve tető alá lesz hozható. Mi a romokon új Magyarországot akarunk építeni, jobbat és becsületesebbet a régi Magyarországnál. *Keresztény Magyarországot.* Ezt tudják meg mindazok, akik ma pénzzel, intrikával, hazugsággal, sajtómanőverekkel, minden megengedett és meg nem engedett eszközzel lehetlenné akarják tenni ezt a tervet. Hiába jó urak, hiába jó kapitalista- és sajtó-vitézek, azzal önknek tisztába kell jönniök, hogy itt keresztény Magyarország lesz, hogy itt az ország dolgozó keresztény népe fogja kimondani a döntő szót és hogy az önk nemzetrontó, fajpusztító uralmának mindenkorra vége.

A keresztény magyarságnak bátor, harcos lapja lesz a Gondolat. Fajunkhoz való törhetetlen ragaszkodással, az igazságnak fanatikus szeretetével, minden szép és jó iránt érzett, igaz hódolattal lépünk ki a küzdőtérre.

Korvin Klein Ottó,
a politikai nyomozó
osztály főnöke a
fogházban.

Korvin Klein Ottó
fogházban

Éles karddal. Bátor szóval. Alkudni nem akarunk, eszmét, hitet áruba nem bocsátunk. Az igazságot el nem hallgatjuk, hanem nyíltan megmondjuk ellenségnek és jóbarát-nak. Tisztességet és megbízhatóságot követelünk a közéletben, az ipar és kereskedelem továbbá az irodalom és művészet berkeiben. Jogot, jólétet, befolyást Magyarország dolgozó keresztény népének, utat a tehetségnek. Követeljük a keresztény magyarság egységét és *a gyalázat bélyegét fogjuk reásütni mindazokra, akik a lét és nemlét ezen válságos napjaiban pártoskodással, alacsony személyi marakodásokkal, hatalmi versengéssel gyengítik a megújódni akaró nemzet erejét.* A konjunktúra-lovagokat, az apró kis strébereket félre kell pofozni az utból, mert ezek tesznek lehetetlenné minden komoly munkát és hangos orditózásukkal, szemtelenségükkel ezek riasztanak el minden jobb izlésű, komolyabb elemet a közéleti munkától.

Rettenetes bűnök és mulasztások voltak ebben az országban. Sok hibát kell jóvátennünk.

Még most is undor és utálat fogtogat, ha a kommunizmusnak nevezett gyalázatos csalásra gondolok, amely az osztályharc köpönyege alatt faji harcot folytatott a magyarság ellen és keresztény pogromokat rendezett. De le kell szögeznünk, hogy mindaz, ami a proletárdiktatura cégére alatt nálunk történt, tulajdonképpen csak logikus folyománya volt a gyalázatos Károlyi-rendszernek és továbbmenőleg ki kell jelentenünk,

hogy mindaz, ami az októberi forradalom óta ebben az országban történt, ugyancsak logikus folyománya volt az utolsó 25—30 esztendő egészségtelen közéleti fejlődésének. Ez az időszak különben igen jelentékeny gazdasági fejlődést mutat, de a legtöbb ember nem igen vette észre, hogy ennek a fejlődésnek az előnyei nem a magyarságnak jutnak, hogy azalatt, míg a magyarság egyre szegényebb, egyre rongyosabb lesz és egyre jobban lezorul a nemzet gazdasági és szellemi életének fontosabb pozíciójáról, azalatt egy éhes, kiméretlen és nekünk teljesen idegen lelki sztrukturájú faj diadalmasan vonul előre minden téren. Minden iskolásgyermek tudja hogy sem az őszi, sem a tavaszi forradalmat nem mi csináltuk. Még a októberi forradalomba belejátszottak bizonyos nemzeti motivumok, de már *a tavaszi forradalomhoz teljességgel semmi közünk sem volt.* Ezekben a forradalmakban a magyarság nem aktív, hanem inkább passzív vett részt. A vezetés teljesen a bevándoroltak kezébe került. Ördögi gonossággal falzavartak minden aljas emberi indulatot és szenvedélyt, a tömegek fájó sebeit piszkálták ördögi számítással, hogy azután oda vezethessék az őrijöngő embereket, ahova akarták vezetni.

Azonban nagy tévedés volna azt hinni, hogy a bevándoroltak csak az októberi forradalomkor vették kezükbe a hatalmat. A magyarság már jóval korábban elvesztette a csatát. *Elvesztette akkor, amikor a nemzeti vagyonnak legnagyobb része átcsuszott az*

idegenek kezébe, elvesztette akkor, amikor átengedte a zsidóságnak a nemzeti és állami életnek talán leghatalmasabb faktorát, a sajtót. Grófi politikusok ágáltak a fórumon, akik az uralkodó kegyéből jutottak a hatalomhoz, csinálták a maguk kisdud politikai játékaikat, azt hitték, hogy ők kormányoznak Magyarországon, pedig tulajdonképpen nem volt már más ur ebben az országban, mint a zsidó kapitalizmus és a zsidó sajtó. Még az egyház hatalma is árnyék-hatalom volt amannak óriási praepotentiája mellett. Nagyon figyelemreméltó körülmény, hogy a zsidóság, mindaddig, míg elérkezettnek nem látta az időt a nemzeti és állami élet szervezetei ellen indítandó nagy offenzívára, *nagyon jól összefért a feudális mágnás uralommal.* Sőt — bizonyára! — nagyon is inyére volt a dolog, hogy rövidlátó mágnás politikusok kezében van a kormánypálca. Erőteljes, gazdaságilag erős, független keresztény középosztály — közállapotainknak óriási kárára — nálunk nem fejlődött ki, mert az elszegényedett, de gögös zseni csöknyösen távolmaradt minden produktív, vagyonszerző foglalkozástól, lenézte a paraszti és kispolgári sorból kikerült elemeket, meghuzódván régi hatalmának csökevényeivel a vármegyeházán és egyéb hivatalokban. A parasztnálunk nagyon el volt hanyagolva, magára lett hagyva, ki lett szolgáltatta a zsidó pálinka-mérőnek, a zsidó banknak és a zsidó fiskálisnak.

Kulturális emelésével nem sokat törődtek, politikával korrumpálták és a belőle kikerült tehetségeket nagyrészt elhagyták kallódni. És mégis egyedül a föld népe állott ellen az ő egészséges ösztönével eredményesen a bolsevizmusnak.

Hogy milyen óriási mulasztásaink vannak a munkásmozgalmat illetően, azt hiszem, mindenki érzi és tudja. Elnéztük és türtük, hogy a zsidó nagytőke hogyan zsákmányolja ki a mi keresztény munkástestvéreinket. Hogy társadalmi egység, társadalmi szervezethezesség dolgában is milyen rosszul állottunk, az is közismert tény. Nálunk ezek a kérdések nem voltak fontosak! Ki lesz miniszter, ki lesz képviselő, az egyes pártoknak minő esélyeik vannak, ezek voltak a legizgatóbb problémák. És ma?

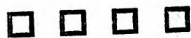
Erről most ne beszéljük! Vannak nagyon szomorú tünetek, de vannak nagyon biztatóak is. Hinnünk kell fajunknak erejében és szívóosságában és amidőn arra gondolunk, hogy nekünk itt új Magyarországot kell építenünk, legyünk tekintettel arra, hogy nem elég társadalmunkból a betegség tüneteit eliminálnunk, hanem magát a betegséget kell meggyógyítanunk.

Radikális keresztény-magyar politikára van szükség!

Ennek a szolgálatában áll a Gondolat.

Reméljük, hogy a közönség megértő szeretettel fogadja és támogatja!

B. J.

Uj irodalom küszöbén.

A pesti irodalom megdőglött. Berzsenyi, Katona, Vörösmarty, Jókai uj fiatalssággal lettek kortársaink: ki fogja ezután kezébe venni a rothadtakat?

Magyar irodalmat csak a magyar faj termelhet. Tudom, hogy vannak, akik tagadják a fajt, minden fajt, de legkivált saját fajukat. Tagadják, mint egy titokban megbeszélrt gyilkosságot. Nézzétek meg őket s látni fogjátok, hogy erre a tagadásra nagy szükségük van. Ha egy sziriai sakált maga a pápa öszentsége önt is le szentelt vízzel, mégsem lesz belőle arabs paripa. A magyar a magyar fajon terem és sem egyházi, sem politikai intézmények magyart nem csinálhatnak. Aki ellenkezőjét állítja, hazudik s ha valaki hazudik, vigyázz a zsebedre és vigyázz a nyakadra.

Ha valaki hátba szur, a testemen átrángó fájdalom nem az uzsorásom ajkán szakad kiáltássá, hanem az enyimen. A magyar fajra rázáporozó élet csak magyar művészen át lehet magyar művészetté. Hogyan fejezhetnék ki olyan talajt, amelyben egyetlen gyökérszálam sincsen?

Az uj magyar irodalom két forrásból fog táplálkozni. Visszaereszti gyökereit Pázmány, Zrínyi, Mikes, Csokonay, Kisfaludy, Katona, Berzsenyi, Kölcsey, Vörösmarty, Széchenyi, Kemény, Eötvös, Jókai nagyszerű talajába és szerves folytatása lesz a multnak. És magához öleli a fájdalmas márt, magába éli tántorgó fajunk két-

ségbeesett felmozdulásait és kikiáltja minden benzufolt életét a halálíg csalt fajnak. Széles horizontu szociális irodalom lesz az uj magyar irodalom. És erősek leszünk és egészségesek és tiszták leszünk.

Hiszem, hogy a Nemzeti Szövetség egyesülni fog a Keresztény Nemzeti Ligával. Nagy hitványság volna tőlük, ha nem tennék. S hiszem, hogy ez az egyesült hatalmas szervezet össze fogja hozni a Magyar Tud. Akadémiát, a Kisfaludy társaságot, a Petőfi-társaságot, a Szt. István Akadémiát, Kálvin-szövetséget, a Magyar Írók és Magyar Képzőművészek Szövetségét, a Hangyát és minden egyéb tisztultan magyar alakulatot egy egyetemes magyar kulturigába, melynek legfőbb feladata a magyar irodalom és művészet védelme és fejlesztése lesz.

Ennek a ligának első köteleessége lesz, hogy a vidéken és a fővárosban felkutassa a kezdő magyar tehetségeket, gyámolítsa első lépéseiket, adja meg nekik a megnyilatkozás és meghallgatás lehetőségeit. Nem tékozolta még faj bünösebb pazarsággal tehetségeit, mint a magyar, itt a gyűjtés ideje. Vagy annyi halál után most sem akarunk élni?

Éppen irodalmunk az, mely fiatal fajunk jövőjére minden reményt jogosná tesz. A feltámadt faj életöszöne vigyázzon irodalmunk tisztaságára.

Szabó Dezső.

Százezer korona vérdíj.

Anka János, az ismertnevű költő és publicista volt egyik legelszántabb vezére az ellenforradalmi mozgalmaknak. Munkatársunk azzal a kéréssel kereste fel őt, hogy beszélje el ellenforradalmi élményeit. Anka János a következőket mondotta el:

— Az ellenforradalmi mozgalmak a történet lapjaira tartoznak. A különböző eseményeket és szervezkedéseket nem lehet egy nyilatkozat keretében ismertetni, azokról könyveket lehet írni. Magam csak impresszióimról, élményeimről mondok el egy-egy dolgot. Mindenekelőtt kijelentem, hogy mi nem a reakció érdekében szervezkedtünk, nem a demokratikus vívmányok ellen ragadtunk fegyvert, hanem a demokratikus jelszavakkal, a haladás ürügye alatt a keresztény magyar nép életére törő kalandorokat, rablógyilkos terroristákat akarunk leverni.

— Az ellenforradalmi mozgalmaknak a keresztény szocialisták voltak a zászlóvivői és legelszántabb harcosai. Mi szálltunk szembe a szociáldemokrata terrorral a forradalom kitörése után a népgyűléseken és mi tartottunk ki hiven halálig a keresztény és nemzeti ideálok mellett.

— Most nagyon sok ember veri a mellét, hogy ellenforradalmár volt, de bizony annakidején kevesen voltunk, kik meggyőződésünkért kockára tettük a fejünket. A proletárdiktatura kikiáltása után egyenesen kétségbeejtő volt, hogy a közélet vezető és szereplő emberei mind eltűntek a látathatárról, a híres politikusok beszélni tudtak, de cselekedni nem. Mi az ellenkezőjét tettük; nem szóltunk semmit, de cselekedtünk.

— Óriási feladatot oldottunk meg azzal, hogy megszerveztük Budapesten és a vidéken, főképpen a Dunántul

az ellenforradalmat. Ma könnyebb tizezer embert megszervezni, mint akkor egy-két embert megnyerni az ügy számára. Az ellenforradalmi agitációnak hatása két irányban jelentkezett: először a vidéket, a falvak lakosságát passzív ellentállásra, az élelmiszer-blokádra bírta, azonkívül megingatta a hitet a kommunista uralom fennmaradásában; másodsor fegyveres felkeléseket eredményezett, melyek a külföld előtt dokumentálták a nép lázadását a vörös rémuralom ellen és különösen június 24. után megindították a külpolitikai bonyodalmakat. Történelmi tény, hogy a június 24-én kitört ellenforradalom döntő hatással volt a következő eseményekre. Akkor tűnt ki tisztán, hogy a munkások nem állanak Kun Bélának mögött és egyáltalán nem hajlandók őket fegyverrel védeni.

— A józan munkásságról nagy elismeréssel nyilatkozhatom. Neki nagy érdeme van abban, hogy a vörös rémuralom összeomlott. Ma a polgárság körében munkásellenes hangulat van, pedig a józan munkásság többet tett a politikai fordulat érdekében, mint azok az urak, kik ma reakciós hurokat pengetnek. Nehéz napokban inkább tudtunk a munkásokra támaszkodni, mint az ugynevezett uri csőcselékre.

Mi keresztény szocialisták, kik megtettük kötelességünket, ebben a vitában igenis a munkások mellé állunk. A bűnösök vegyék el méltó büntetésüket, de az ártatlanokat megvédjük. Mi sokat szenvedtünk, de mi nem a bosszút hirdetjük, hanem a kiengesztelődés politikáját csináljuk. Mindennek a feltétele, hogy a munkásságnak meg kell adni mindazt, ami őt megilleti. A jogrend visszaállítása nem jelentheti azt, hogy ma-

radjon minden a régiben. Itt igenis új világot kell teremteni, mely szociális igazságot tesz minden irányban!

— A magam élményeiből talán azt az érdekességet mondhatom el, hogy mindvégig Budapesten voltam. Kun Bélának százezer koronát tüztek ki a fejemre és azt a parancsot adták ki a terroristáknak, hogy ott, ahol elfognak, nyomban végezzenek ki. Ennek

dacára Budapesten maradtam és rejtékhelyről mindvégig irányítottam a mozgalmakat. Néhányszor munkásruhában az utcán is jártam. Munkások védtek és támogattak engem. Négy hónapon át minden pillanatban szembenéztem a halállal, a veszedelemmel, de nem verem büszkén a mellemet, hanem csendesen dolgozom tovább. Majd ha ismét ki kell állani a gátra, hát újra ott leszek az első sorban.

„Liberalizmus!”

Ez a szó volt uralkodó jelszava, vezető csillaga Magyarország politikai közéletének, szellemi, gazdasági és társadalmi életének az elmúlt félszáz év alatt. Liberalizmust kiáltott a sajtó, liberalizmust hirdettek a politikai pártok, liberalizmust követeltek közgazdasági kapacitásaink és intézményeink, liberalizmust leheltek törvénykönyveink, liberalizmust reklamáztak társadalmi mozgalmaink, a liberalizmus volt a változhatatlan, örök, elévülhetetlen kormányprogram, a liberalizmus emelt és sujtott, a liberalizmuson kívül nem volt számodra hely a Kárpátoktól az Adriáig.

A liberalizmus eredményeképpen negyven év alatt a magyar földvagyon huszonöt százaléka a zsidóság kezére került. A közép- és nagybirtokból a zsidóság tulajdonában volt már 1910-ben 2 millió száztizenhatezer hold föld, bérletében pedig 2 millió hétszázötvenötezer katasztrális hold; összesen tehát a zsidóság kezére jutott 4 millió nyolcszázharmincegyezer katasztrális hold föld, ide nem számítva a száz holdnál kisebb birtokokat, amelyekből olyan szintiszta magyar vármegyékben is, mint Szabolcs- és Hajdu-megye, hatvankét és hatvannégy százalék volt már 1910-ben is zsidó kézen.

A liberalizmus eredményeképpen a zsidó kapitalizmus és a zsidó plutokrácia kezére került a magyar pénztőkének kétharmad százaléka. Csupán három budapesti nagy bank többet szivott magához ebből az ingó tőkéből, mint az ország összes pénzintézetei együttvéve. A magyar pénzvagyony így jutott egy idegen politikai, gazdasági és kulturális uralom, egy idegen, hódító faj imperialisztikus törekvéseinek szolgálatába — a liberalizmus jóvoltából.

A liberalizmus tette, hogy a tudományegyetem jogi karán 1912—1913. évben katolikus hallgató volt 3345, görögkeleti 183, református 705, lutheránus 430, unitárius 50, izraelita pedig 1911. Az orvosi pályára készülők között a katolikusok száma 1115, a görögkeletieké 251, a reformátusoké 382, az unitáriusoké 16, az izraelitáké pedig 2231 volt. A női hallgatók száma a két félévben 638-at tett ki. Ezek közül római katolikus volt 253, görögkatolikus 2, görögkeleti 12, református 59, evangélikus 32, unitárius 6, izraelita pedig 270. Mig az ország legnagyobb felekezetéből 1248 orvos és 1453 ügyvéd van az országban, addig a zsidók közül 2321 orvos és 1538 ügyvéd...

A liberalizmus teszi, hogy 1910-ben csak végrehajtás folytán 15,615 magyar birtok cserélt gazdát az országban, míg Nagy-Németországban — ahol pedig ez a birtokcsere az uralkodó fajhoz tartozók között folyik le, — ugyanezen idő alatt csak 2134 esetben dobolták el a régi gazda alól a földet.)*

A liberalizmus eredményeképpen a magyar értelmiségi foglalkozások terén immár hatvan százalék a zsidók arányszáma s a magyar intelligencia ifju nemzedékei a proletariátus koldusbotját vehetik kezükbe saját hazájukban.

A liberalizmus tette, hogy Galiciából akadálytalanul özönlének hozzánk a zsidóság nacionalista öntudattól áthatott nagy tömegei, miközben a magyar parasztság egyre nagyobb arányokban kénytelen a tengeren túlra vándorolni, ha éhen halni nem akar.

A liberalizmus tette, hogy 1890-ben 725,222 zsidóból 5,120 volt katona; 1900-ban pedig 846,257 zsidóból csak 5,124. A 10 év alatti 121,032-es szaporodásból tehát 4, mond négy katona került ki. Viszont 1910-ben, mikor a zsidóság száma már 928,621 volt, ebből mindössze 3,837 volt a katona, 1890-el szemben tehát 203,399 a zsidóság szaporodása s ennek dacára 1283-mal kevesebb volt közülük a katona.

A liberalizmus készítette elő s tette lehetővé, hogy a Károlyi-féle forradalomban a zsidó értelmiség, a kommunista rémuralomban pedig a zsidó csőcselék ragadja magához a korlátlan politikai, gazdasági és kulturális uralmat az ország felett s üldözött vaddá tegye a keresztény magyarságot saját hazájában.

A liberalizmusból azonban, ugyánlát-szik, még mindig nem volt elég. Már ismét alakulóban a liberalizmus to-

*) L. Dr. Egán Lajos és Kontra Aladár: Magyarok romlása c. tanulmányát.

Schön Gábor, a vörös őrség nyomozó osztályának főnöke.

vább fejlesztésére a „liberális blokk“ a „reakcióval és klerikalizmus“-sal szemben. Hogy Vázsonyi Vilmosnak, Krausz Simonéknak, Sándor Páléknak és Buchingerének még nem elég, azt értjük. Hogy Hegedüs Lorántnak, a Kereskedelmi Bank igazgatójának nem elég mindez, azt is megértjük. De, hogy Lovászy Mártonnak, a függetlenségi párt egyik vezérének s Ugron Gábornak az űs-székelynek mindez még szintén kevés, hogy ők még mindig a liberalizmust féltik a magyarságtól s nem a magyarságot a liberalizmustól, ez több annál, amit véges elme megérthetne.

Milotay István.

A május 3-iki ellenforradalmi kísérlet aktáiból.

— Beszélgetés Horváth Győző századossal. —

Emlékeznek még igen tisztelt olvasóink a május 3-i ellenforradalmi kísérletre, amelyről annakidején hosszú — persze tendenciózusan kiszínezett — tudósítást hozott a Vörös Újság. Akkoriban sok mindent suttogtak a városban az emberek erről a még csirájában elfojtott ellenforradalmi próbálkozásról, fantasztikus meséket találtak ki, de persze senki sem tudott bizonyosat. Most azután alkalmunk volt személyesen beszélni Horváth Győző századossal, az ellenforradalmi akció egyik vezetőjével, aki a következőkben informált bennünket a történetekről:

— Már a Károlyi-kormány alatt megindult az ellenforradalmi szervezkedés, különösen Lovászynak a kabinetből történt kiválása után dolgoztunk erősen. A munkában a három Kovács testvér és Fetti László orvosnövénydek, tartalékos tüzérhadnagy segítettek nekem. Legnehezebb volt a különböző ellenforradalmi csoportok összehozása, a sokféle egyéni akció egymásba kapcsolása. Április közepén már megvolt a szervezet, de akcióba azért nem léphettünk, mert közben azt az egyént, aki a rendőrséggel tartotta fenn a kapcsolatot, lefogták. Ekkor már mintegy 70,000 emberünk volt, akik 62 különböző csoportba voltak beosztva. Volt 14,000 puskánk, sok gépfegyverünk és 3 ágyunk. Meg volt nyerve tervünknek a rendőrség, csendőrség, a karhatalmi alakulatok, miénk volt a máv., a közművek és csatlakozott hozzánk nagyon sok ipari munkás. Május hó 3-án kiadtam a jelszót a cselekvésre. Az volt a terv, hogy egy repülő a Vérmezőre bombát fog ledobni. De hajnali négy órákor, amikor az egész dolog tervezve volt, nagy szélvihar dühöngött, harangjelzést sem tudtunk leadni. Mindazonáltal embereink egy része munkába lépett, hivatásunk a József telefon-közpon-

tot megszállották. Becsület fehér! ez volt a jelszavunk. Én magam a kitűzött időpontban 14 társammal a statisztika-kertben voltam, de mivel a repülő nem jött, a Mész-utca 8. szám alatti házba mentem. Istvánfi Miklóst elküldtem a telefon-központhoz, hogy társainkat a helyzetről tájékoztassa és ő is tájékozódjék. De ekkor már a telefon-központ körül volt véve vörös katonákkal. Közben Conlegner Károly hadnagyot reggel nyolc órákor a lakásán elfogták. Az illető kivallatás közben, akarata ellenére hollétemet elárulta. Május hó 4-én délután 1 órákor azzal ébresztettek fel álmomból, hogy a ház körül van véve terroristákkal. Kerestem a revolveremet, de nem találtam sehol. A lakásban hárman voltunk, Endes Péterné, Kovács Árpád zászlós és én. Sok idő nem volt, menekülni kellett. Egy csigalépcsőn a földszinti lakásba mentem a zászlóssal, közben visszaszóltam Endesnének, hogy az ellenforradalmi terveket semmisítse meg. Eközben a terroristák benyomultak az emeleti lakásba és a ház összes kijáratát elállították. Csak egy irányba lehetett menekülni, a kerítések keresztlé. Az ablakon kiugrottunk a zászlóssal és a drót-kerítésen átvettük magunkat, azonban a szemben levő ház kerítése mellett egy cselédleány kiabálni kezdett: ott futnak! ott futnak! Mire az egyik terrorista, aki a közelben állott, utánunk lőtt, majd a lövés zajára a többi terrorista is tüzeltek ránk az emeleti ablakokból. Szerencsére a bokrok és a kerítés védtek bennünket. Három kerítésen másztunk át, amikor elváltam a zászlóstól. Ő beugrott egy udvarba és ott meglapult a bokrok között, míg én tovább rohantam, de szerencsétlenségemre olyan helyre jutottam,

GONDOLAT

ahol gyermekek játszadoztak és mivel féltem, hogy a gyermekek elárulnak, kénytelen voltam az utcára menni. Midőn az első utcasarokhoz értem, két autót láttam, a terroristák autóit. Kénytelen voltam visszafordulni, de alig tettem pár lépést, láttam, hogy két terrorista jön velem szembe, revolverrel a kezükben. Erre újból megfordultam és elkezdtem futni, elfutottam a két automobil mellett. Balfelé fordultam, a gázgyár felé. Autóval jöttek utánam. A gázgyárnál két fegyveres őr állott, ezeknek intettek a terroristák, hogy lőjenek le. Mikor láttam, hogy ezek lekapják a fegyvert a vállukról, megállottam és megadtam magamat. Fel a kezekkel! kiáltották a terroristák, amikor hozzám közeledtek. Felültettek az autóba, Suba terrorista az arcomba vágott és azt mondta: Csirkefogó gazember! Visszavittek a Mész-utca 8. számú ház elé. A nevemet kérdezték, hamis nevet mondtam. Erre Weinberger Miklós terrorista nekem támadt és azt tudakolta, hogy ki volt a társam. Azt feleltem, nem tudom. Hazudsz bitang gazember! ordította Weinberger és puskatussal beszakította a bal rekesz izmomat a tizenegyedik bordánál. Ezalatt Suba hátulról valami kemény tárggyal a fejemet verte. Weinberger most újabb ütésre emelte fegyverét és valószínűleg szétloccsantja a fejemet, ha egy arrajáró ember közbe nem lép és meg nem fogja Weinberger kezét. Az ütés így is olyan erős volt, hogy a bal karom, amellyel a fejemet védtem, eltörött.

A kapitány megtörli verejtékező homlokát, látszik rajta, hogy még mindig az átélt borzalmak hatása alatt áll és észrevehető izgatottsággal folytatja az elbeszélést.

— A ruhát leszaggatták rólam. Bevittek a rendőrségre, onnét — saját kérésre és a mentőorvos javaslatára, kihallgatás nélkül bevittek a gyűjtőfogház kórházába, ahol harmadnapra elvesztettem az eszméletemet. A három nap alatt a személyemre felügyelő detektívek a testemet tüvel szurkálták, a lábujjam körme alá tűt

Weinberger Miklós terrorista.

verték, a törött karomat csavargatták, mindezt azért, hogy megszólaljak. Azután napokon át eszméletlenül feküdtem, míg egy napon megindult az orrom vére, mire rövid időre eszméletemet újból visszanyertem, de azután ismét teljes apátiába estem. Egy hónap múltán a gyűjtőfogház megfigyelőjébe kerültem, ahol a leggondosabban ápoltak. Három és fél hónapig tartó fogásom alatt többször napokon át nem ettem, mesterségesen tápláltak és csak folyékony ételt tudtam élvezni. A kommunisták azt mondták, mindent el kell követni, hogy talpraállítható legyek, hogy a főtárgyalást meg lehessen tartani. Több egyetemi tanárt azért küldtek a kezelőorvosok felülvizsgálására, hogy vajjon a diagnózis helyes-e és a gyógykezelés körül kifejtik-e a kellő energiát. Amint utólag értesültem, Veszprémi Erzsébet főápolónőt Schön

GONDOLAT

Gábor rá akarta birni arra, hogy mérgezzem meg. Azt, hogy életben maradtam, az ápolónőknek és az orvosoknak köszönhetem. Július hó 28-án, amidőn már bizonyosra volt vehető a kommunizmus bukása, Korvin Klein Ottó mindenképpen ki akart ragadni a megfigyelőből azon a címen, hogy szanatóriumba akar szállíttatni, de az intézet — hivatkozással súlyos állapotomra — elszállításomat nem engedte meg. Ekkor még annyira gyenge voltam, hogy bár a többi foglyok augusztus hó 2-án már elhagyhatták a gyűjtőfogházat, engem csak augusztus hó 8-án tudtak mentő-autón a rokonaimhoz szállítani. Az ő gondos ápolásuknak köszönhetem, hogy augusztus vége óta már beszélni és szeptember hó 4-e óta járni tudok, bár nehezen. Kezelő-orvosom azt mondja, hogy két hónap alatt remélhetőleg rendbejövök. Most szeretnék a Balaton mellé menni üdülni.

— Az elfogatásomat követő nap Korvin Klein Ottó kijött harmadmagával a gyűjtőfogházba és nagyon sajnálta, hogy nem tudott kihallgatni s így nem tudott meg részleteket az ellenforradalomról. Utasította az orvosokat, hogy gyorsan segítsenek rajtam, mert velem hamar akarnak végezni. Hála az isteni gondviselésnek, ez nekik nem sikerült. Amint az ápolónőktől megtudtam, állandóan detektívek őriztek betegségem egész ideje alatt és mivel önmagammal teljesen tehetetlen voltam, ellehet képzelni, hogy az ápolónők milyen önfeláldozással ápoltak és ügyeltek arra, hogy a detektívek el ne tegyenek láb alól.

— Mi történt Kovács Árpáddal?

— kérdeztem a kapitánytól.

— Ő szerencsésen megmenekült. Ellenben Nikolényi rendőrfogalmazó és

Stenzler Dezső ügyvéd áldozatul estek. Lelkemből siratom őket, igaz magyar lélek volt mindakettő, akik mártirjai lettek a keresztény magyarságnak.

— Most mivel foglalkozik kapitány úr?

— kérdezem Horváth Győzöttől.

— Emkékiraton dolgozom. Azt hiszem, nagyon érdekes történeti dokumentum lesz.

— Azok közül a terroristák közül, akik kapitány urat elfogták és bántalmazták, találkozott-e valamelyikkel? — érdeklődöm tovább.

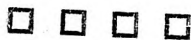
— Igen! — feleli. Közülük a legnagyobb gazembert, Weinberger Miklóst viszontláttam a Margit-köruti katonai börtönben. Mikor szemére hánytam gyalázatosságát, azzal mentegetődött, hogy ő fel volt lovalva, fel volt heccelve és maga sem tudja, hogy mit csinált.

— Van még valami, amit kapitány úr a nyilvánossággal közölni óhajt? — mondom búcsúzás közben.

— Legyen szives, írja meg, hogy az a tudósítás, amelyet annakidején a Vörös Újság közölt, nagyjában megfelel a tényeknek, kivéve a Kovács Mariskára vonatkozó részt. A város bombázásáról szóló rész mese. Arról, hogy az ellenforradalmi kísérletet megelőző estén a Ritz-ben ellenforradalmárok mulatoztak, én semmit sem tudtam, annál kevésbé vettem részt a mulatozásban.

Már öreg este van, amikor elválok Horváth kapitánytól. Gyorsan lépegetek hazafelé, mert kocsik nincs a közelben, a villanyosok pedig már nem járnak. Budán már néptelenek az utcák, pihenni készül ez a szegény, fáradt és megkínzott Budapest.

(a. m.)

GONDOLAT

Weisz Samu
Terrorista

Weisz Samu terrorista hóhér.

A magyar irodalom jövője.

— Beszélgetés Herczeg Ferencel. —

Röneszánszot vár a magyarság minden életnyilvánulásában, de elsősorban szellemi téren. A célzatosan magyartalan, a súlyosan erkölcstelen pesti aszfalt-irodalom diktaturája után, a csuffá, tisztátalanná aljasító mérgektől teljes megváltást kér a jóízű magyar közönség. A nemzeti szellem erős támasztéka kell hogy legyen ezentul az irodalom és nem züllésbe lökő erő, Istent tagadó, magyarságot silányító, államot felforgató mételey. A magyar irodalomnak végre magyarnak kell lenni. Ennek jövő útjáról volt alkalmunk megkérdezni Herczeg Ferencet, a tiszta, magyar irány egyik vezér-képviselőjét, aki a következőképen nyilatkozott:

— Magyar írónak lenni nem lesz most már olyan jól fizető mesterség, mint volt a közelmúltban, de nagyobb jelentőségű hivatás lesz. A magyarság elvesztette minden külső hatalmi eszközét, egyetlen fegyvere ma a nemzeti kulturája. Ebből következik az is, hogy a magyar író kötelességei megsaporodtak, a felelőssége megnövekedett. Az irodalom első kötelessége, hogy harcot indítson az országos közömbösség és a gyávaság ellen, hogy hitet és alkotókedvet ébresszen az emberekben. További és tulajdonképpen kötelességeiről beszélni ma még nem időszerű. Majd később!

Kérdésünkre, hogy mit élt át a kommün alatt? — így felelt:

— Egész idő alatt a városban voltam, hűvösvölgyi kis házamban. Sokat dolgoztam a kertemben; az íróasztalomnál jóformán semmit. Éppen csak naplójegyzeteket irtam. Husvétvasárnap éjjel, az első tuzsfogdosás idejében, értem is eljött a terroristákkal megrakott autó. Egy polgári rendőr vezette őket, aki tisztességes vagy legalább is békés hajlamu ember volt és így nem is bántak velem rosszul. Amit a kinszenvedéseimről beszéltek a városban, az mese, sőt elmondhatom Mark Twainnal: a kivégzésemről szóló hírek is (ilyeneket szegedi és külföldi lapokban olvastam) tulozva voltak. Mindössze három napot ültem, azután haza eresztettek és ezt jóbarátaim közbenjárásának köszönhetem. Kuriózumképpen említem, hogy a II. kerületi munkás- és katonatanács kiküldöttei fegyverek után kutattak nálam, találtak is három papírvágó kést, amelyeket a szovjetköztársaság nyugalma érdekében el is koboztak. Azontul azonban nem zaklattak többet és én úgy éltem, mint minden más burzsuj.

Rév Sándor.

Lovászy Márton úr címére!

A „Reggeli Hírek“ két egymás után következő számában kellemetlen közlemények jöttek Nagyméltóságodról. Egyikben az volt, hogy Nagyméltóságod Peidl Gyula és Buchinger Manó elvtársak előtt úgy nyilatkozott volna, hogy Garami Ernő kényszerítve volt a 100.000 korona felvételére Kohn Béláék által, ő azonban e csinos összeget deponálta s az a kormány rendelkezésére áll jelenleg is és felvehető általa. Csak azt felejtette el Nagyméltóságod megmondani, hogy hol vehető föl az összeg s azt, hogy miért nem adta át közvetlenül Garami úr a kormánynak e rátukmált összeget, midőn vele Nagyméltóságod a minisztereinkétség átvétele iránt alkudozott, a mire elég ideje lett volna augusztus hó 5-étől augusztus hó 31-éig. Azonban Garami Ernő úr a pénzt még a mai napon sem adta vissza, — tehát magát máig még mindig Kohn Béláék zsoldjában állónak tudja s a számára a három havi működésért járó zsoldot még mindig megtartotta.

Magyarországot azonban egy nagy kérdés érdekli s ez az, mért kellett Nagyméltóságodnak azonnal beugrani, hogy Garami Ernő 100.000 koronáját megvédelmezze? Hát mi köze ahhoz egy olyan puritánnak kiheresztelt férfiúnak, mint Nagyméltóságod, hogy Garami úr cinkostársa Kohn Bélának és zsoldjában áll annak a banditának s a rablott pénzből osztozik vele? Nem kellett volna-e Puritánságodnak undorral elfordulnia Kohn—Garami úréktól és tiszta kezét e piszokhoz nyúlással be nem szennyeznie? Hiszen mindenki előtt világos, aki a Kohn—Garami-iratot elolvasta, hogy ez üzletnél semmiféle kényszerről szó sem lehetett, mert Kohn Béla indokolása világosan megmondja, hogy „Garami ki akar menni Svájcba“ s ezért kell neki 15.000 frank (természetesen aranyban) s ezt neki Kohn Béla a rablott pénzből ki is utalja. Garami még a pénz-nemben is válogat és font sterlingben veszi föl az összeget, amiből az is világos, hogy neki a magyar szovjet-zsiványok érdekében messzebbre menő tervei

is voltak, azaz Londonba is el akart menni (talán el is ment), mert Svájcban angol pénzre semmi szükség sincs. Puritánságod hamis tanúbizonysága tehát Garami tisztasága mellett igen idétlen és a tényekkel ellenkező, amiből az is világos, hogy kár volt Puritánságodnak saját fehér hermelinjét Garami piszkával bekeverni.

Puritánságod a Függetlenségi és 48-as Párt legutóbbi választmányi ülésén azt állította, hogy a „Reggeli Hírek“ Puritánságodat megrágalmazták mindkét esetben s ez ellen csak a Választmány előtt védekezhetik, egyszerű tagadással. A Választmány erre Nagyméltóságodnak nagy bizalmat szavazott nyolc tag kivételével, akik erre kaphatók nem voltak. A dolog el lenne intézve ezzel, ha az a kérdés nem merülne föl, mért nem intézett Nagyméltóságod a lap szerkesztőségéhez levelet, melyben a sajtótörvényre hivatkozással követeli az állítólag rágalmozó közlemények rektifikálását s ha a szerkesztőség ezt megtagadta volna, mért nem kényszerítette erre rá a lapot?

Legyen szabad ennek okát Nagyméltóságod becses emlékezetébe idéznünk, hogy a „rágalmozás“ szóval kevésbé méltóztassék dobálózni. A dolog t. i. így esett meg:

Mikor Friedrich István szétrobantotta a Peidl—Haubrich—Garbai bandita-társaságot (Nagyméltóságod előzetes bejegyzésével), akkor Nagyméltóságod alkudozásba lépett Garami Ernővel, hogy egy Lovászy—Garami-kormányt tákoljanak össze Magyarország megrontására. Azonban ekkor a Garami-féle akta előkerült a homályból és a becsületes megtaláló azt Nagyméltóságodnak bemutatta. Nagyméltóságod azonnal belátta, hogyha ez az akta nyilvánosságra jut, vége Garami miniszteriségének s ezért szigorúan megtiltotta, hogy az akta bárkinek is megmutattassék s az alkudozásokat tovább folytatta Garamival; de hogy saját maga ne legyen súlyosan kompromittálva, Heinrich Ferenc politikai analfabétát tolta előtérbe, mint minisztereinkéket s azzal

akarta az új kormányt megcsináltatni, hogy ha Garami lopása kisül, az maradjon a szószban és ne Puritánságod. Az aktának azonban hirtelen híre ment és Friedrich István miniszterelnök jogosan lett kíváncsi rá. Izent tehát Puritánságodnak, hogy az aktát adja ki megtekintés végett, azonban a tilalom főnállván, a külügyminiszterium az akta kiadását megtagadta, mire Friedrich miniszterelnök azt karhatalom fenyegetésével csikarta ki Nagyméltóságod miniszteriumából. A miniszterium főhivatalnokai ekkor, hogy Nagyméltóságod fedezve legyen a kommunista elvtársak előtt, jegyzőkönyvet vettek föl a dologról, azt két példányban állították ki s egyet a levéltárba helyeztek, a másik példányt pedig átadták Nagyméltóságodnak, hogy ezzel bizonyíthassa, mily ádázul védte Garami elvtárs szennyes üzletét körömszakadtig. E két okirat most is ott van, reméljük, Nagyméltóságod nem fogja ezt egyszerűen rágalomnak jelenteni ki, mert hiszen nincs mit szégyenlenie azon, hogy Garami urat, Nagyméltóságod kebelbarátját oly meghatóan védelmezte, még a pocsolójában is, ahová ez pénzvágya miatt bukott.

A másik kijelentéséhez is van szavunk.

Azt méltóztatott kijelenteni a Választmány ülésén, hogy szemenszedett, rágalom az, hogy meggátolta a Kohn Béláék kiadását kérő diplomáciai jegyzék elküldését és ha csak sejtelve lett volna arról, hogy ily irat van a külügyminiszteriumban, sietve expedíáltatta volna azt. Ezt a Választmány elhitte, mert hiszen ha ezt egy Lovászy Márton bronzhomlokkal állítja, ki mer abban kéteelkedni. Azonban hogy áll a dolog a valóságban?

A Kohn Béla rablógyilkos társait kikérő iratot az igazságügyminiszterium még augusztus hó 12-én átküldte Nagyméltóságod hivatalába s több szó esett arról, hogy Német-Ausztria nem akarja kiadni a gonosztevőket, csak internálja őket. Egy minisztertanácson Balogh György igazságügyminiszter meginterpellálta Nagyméltóságodat, mért nem küldi el az iratot már, — mire Nagyméltóságod kitérőleg válaszolt. Az ülés után

Ment.
19
Kohn Béláék Kohn -
Kerekes Árpád.

Számuely főhóhéra, Kohn Kerekes Árpád.

Baloghy miniszter, maga mellé vevén Ereký Károly és Bleyer Jakab minisztereket, a miniszterelnökség erkélyén kérdőre vonta Nagyméltóságodat, mért késlelteti az irat elküldését, mire Nagyméltóságod megígérte, hogy rögtön expedíáltatni fogja a kikérő iratot. Azonban újabb tíz nap múlt el, az irat nem ment el, mire Friedrich kénytelen volt Nagyméltóságodat állásából kitenni, hogy az irat eimehesen végre, mert belátta, hogy amíg Nagyméltóságod külügyminiszter lesz, addig Kohn Bélának és rablógyilkos társainak kiadását kérő irat a Lovászy-féle külügyminiszteriumból ugyan Bécsbe nem megy el. Ha Nagyméltóságod ezeket is rágalomnak fogja mondani, tetemre hívjuk a nevezett minisztereket, de ekkor már Nagyméltóságod erkölcsi tetemére.

Az országnak és Lovászy pártjának pedig föladjuk azt a találós mesét, mért védi saját tetemével Lovászy Márton Kohn Bélát, Garamit és társait?

Aktuális problémák.

Az árdragítók üzemben. Ha végigsétál a nyájas olvasó a budapesti piacokon, ha betekint a vásárcsarnokokba, az élelmiszer- és egyéb üzletekbe, megdöbbenéssel konstalálhatja, hogy egy-két hadi-milliomost, bankárt és egyéb előkelőségeket leszámítva, ma holnap nem lesz Budapesten ember, akinek az erszénye bírná a mai lehetetlen árakat. A különböző Mórok, Samuk és Pinkászok, mivel most egyidőre kénytelenek szüneteltetni kitűnő politikai képességeiket, újból teljes erővel rávetették magukat régi, jól bevált foglalkozásukra, az árdragításra. Így gondolkodnak: a kommunizmus ideje alatt elég produktív munkát végeztünk, mint politikai biztosok, mint agitátorok és vörös parancsnokok, miért ne boldogítanak most újból szép, de kicsiny hazánkat egy kis díszkrét

lánckereskedelemmel és árdragítással? Hiszen mindannyiunknak ki kell vennünk részünket az újjáépítés munkájából! Így gondolkodtak és így cselekesznek. És azért íó a te fejed jámbor pesti polgár, hogy a hónap vége felé mit adsz enni a családnak. De hát hol van a kormány? Miért nem lép közbe? Talán fél a Móroktól, Samuktól és Pinkászoktól? Megnyugtathatjuk a kormányt — amelynek a jóindulatában egyébként nem kételkedünk — hogy a város lakossága egyértelműen mellette lesz, ha bátor, határozott szociális lépésre szánja el magát a közvetítő betyárok megrendszabályozása tekintetében.

Dirnfeld Izidor terrorista hóhér.

Fehér terror. Nem látta kérem dühöngeni a fehér terrort? Nem? Csodálatos! A Pesti Élet látta és a többi kis piszkos is látta. A Friedrich-kormány vérben gázol, a dunai halak népbiztos-hussal élnek és a budapesti gyárak azért szünetelnek, mert a kormány az összes munkásokat felakasztatta. Az igazság pedig az, hogy egy egész sereg közveszélyes gazember még mindig szabadon jár, Bécs tele van üdülő „magyar” kommunistákkal, akik az ellopott pénzből nagyon vidáman és nyugodtan éldegélnek. Hogy mennyire nincs fehér terror, legjobban az bizonyítja, hogy akad Budapesten firkász, nem is egy, aki fehér terrorról mer beszélni. A szándék nagyon is átlátszó, Jerichói lármát csapnak, mert félre akarják vezetni, meg akarják téveszteni a közvéleményt és csodálatos szolidaritással menteni akarják cinkostársaikat és önmagukat. Kevés olyan buta ember akad, aki ne látná tisztán ezt a ravasz kis praktikát. Az egész handa-bandázásból mindössze annyi az igaz, hogy Dunántúl egy-két helyen ütök a kommunistákat. Lehet-e, szabad-e ezen csodálkozni és végül is ki tehet arról, hogy a dunántúli kommunisták között is sok volt a zsidó. Ne tessék mindenből felekezeti kérdést csinálni.

Hadi-milliomosok. Mi van a derék hadi-milliomosokkal? Igazán nem szép a pesti publikumtól, hogy úgy megfélekedeztek ezekről a kedves és tisztességes emberekről. Lám, Szende Pál milyen gyakran emlegette

őket és milyen előzékenyen figyelmeztette őket, hogy így az adó, úgy az adó, jó lesz vigyázni, jó lesz a súlyos milliócskákat Svájcba cipelni, hogy végül is engedtek a jó fiúk és: Isten veled, oh drága hon, elrepültek. Vajjon hazajöttek-e már? Hogy szolgál drága egészségük? Mi van a milliócskával? Mindezeket nagyon jó volna tudni, mert hát mi túrés-tagadás, nekünk nincsenek milliócskáink, a magyar államnak sincsen és hát így az adó, úgy az adó, elkelve egy kis hadi-adó, meg vagyon-adó, meg tudomisen miféle adó. Aztán a szegény rokkantjaink is meg vannak még. Ők nem mentek ki Svájcba, a hadi-özvegyek sem, meg a hadi-árvák sem. Ők itthon maradtak és egyelőre nem is szándékoznak elutazni. Igazán jó volna, ha az igazi bakancs és a papirtalpú bakancs közötti különbséget kifizetnék nekik azok a derék, nemeslelkű hadi-milliomosok.

Sajtószabadság. Hát kérem a sajtószabadság nagyon szép dolog, kitűnő dolog, de egy kissé vigyázni kell vele. Aminthogy a szabadságjogokkal általában nagyon óvatosan kell bánni. Emlékezzünk csak vissza: ugyanazok az elemek, amelyek folyton sajtószabadságról ordítottak, mihelyt hatalomhoz jutottak, ugyancsak befűtültek a szegény sajtószabadság: ak. Most is azok kiabálnak lehangosabban sajtószabadság után, akiktől a sajtószabadságot komolyan féltetni kell. Nem lehet tűrni, hogy lelkiismeretlen sajtókalózok továbbra is bolondíthassák a hiszékeny, bárgyú embereket. Magyarországon katasztrófáját nagyrészt egy minden erkölcsi alap híján lévő sajtó okozta. Ezt nem lehet eléggé hangsúlyozni. — És lehetetlen megengedni, hogy ugyanazok az emberek, akik ha kellett sovíniszták, ha kellett nacionalisták, ha kellett radikálisok, szocialisták és kommunisták voltak, hogy ezek az emberek továbbra is sajtót csináljanak Magyarországon. Annak az embernek a kezébe, akiről tudom, hogy agyon akar löni, nem adok fegyvert. És ha mégis adok, ez nem sajtószabadság, hanem öngyilkosság. Teljességgel érthetetlen az is, hogy míg a kormány félhivatalosa még most is barna csomagoló papíron jelenik meg, addig a különböző szenny-lapok fehér papíron találják fel ravaszul kieszt hazudozásukat a naiv és az orránál tovább alig látó publikumnak. Hát valóban nincs a kormánynak semmi hatalma? De hát akkor valóban miért marad a helyén? Lássuk meg hát, vajjon mit szól az ország népe ahhoz a kormányhoz, amelyet Vázsonyi Vilmos és Krausz Simi kegyesek lesznek támogatni.

Pártok — pártszempontok. Vannak javíthatatlan optimisták. Ezek közé tartoznak azok, akik azt remélték, hogy azok után a rettenetes megalázások után, amely az ország keresztény népét a kommunizmus alatt érte, valóban meg fognak szűnni a politikai

Dirnfeld Izidor terrorista hóhér, 120-at akasztott és többet elevenen süttött meg a Marx laktanya kemencéjében.

ellentétek és az egész magyarság, mint egy ember kel fel, hogy megmentse, ami még menthető. Nem így történt. Illetve nem egészen így. Megint vannak pártok és vannak pártszempontok. Holott most nem volna szabad lenni, csak egy pártnak és nem volna szabad lenni, csak egy szempontnak: a keresztény magyarság szempontjának. Mivel pedig a jelentős pártok ezen utóbbit illetőleg úgyszólván egyetértenek, hát akkor miért nem egyesülnek? Vagy talán vannak még egyéb

szempontok is, amelyekről nem igen akarnak beszélni? Az ország népe tisztán akar látni: személyeken mulik-e a dolog, vagy tárgyi akadályokon. Mert ha csak személyeken mulik a dolog, akár az egyik, akár a másik részről, akkor könnyen megoldható a kérdés. Azokat, akik ma a nemzet egységét veszélyeztetik a saját önző, kicsinyes és hiú szempontjaik miatt, egyszerűen félre kell tolni az útból.

(b. j.)

Krónika.

Keresztény-szocialisták üldözése. Több oldalról értesítenek bennünket, hogy bizonyos urak, akik semmiképpen sem akarnak belenyugodni abba, hogy a dolgozó keresztény nép végre tisztán kezd látni, azokat az alkalmazottakat és munkásokat, akik beléptek a keresztény-szocialista pártba, a leggyalázatosabban üldözik és fenyegetik. Hogy ezek az urak nem szeretik a keresztény-szocialista munkásokat, az teljesen érthető. De az már egyenesen megdöbbentő és a történetek után türhetetlen, hogy ma valakit azért, mert a keresztény-szocialista párt tagja, üldözni merészeljenek. Ugyan mit gondolnak ezek a jó urak? Hát nem gondolják, hogy ez az okvetetlenkedés csúnyán megbosszulja magát? Elképzelhető-e, hogy mi megfogjuk túrni egy keresztény politikai irány ellenségeit azon a helyen, ahol most vannak, ha így viselkednek már most, amikor idegeinkben még vibrál a vörös terrornak minden borzalmassága. Nem, jó uraim, önök senkit sem csaphatnak el, mert keresztény-szocialista. Majd mi gondoskodunk róla, hogy ne tehessék.

Térjünk észre! Ezt Pályi Ede ur mondja. Az író és filozófus. Hol mondja? Egy plakáton, amelyet a haza megmentése céljából kiragasztatott Budapest utcáira, mint különvéleményt. Mert Pályi urnak mindig vannak különvéleményei. És finom mentő gondolatai. Ő a megértés embere. A közmegegyezés embere. Azért írta a kommunizmus idején a Kommunista közmegegyezés című marhasá-

got is. És most megint jön, hogy aszongya: térjünk észre, válasszuk meg Andrassy Gyulát, Rákosi Jenőt és Garami Ernőt diktátoroknak. Mert megegyezés kell, mert egyetértés kell. És pont ezért jön ő a különvéleménnyel. Más szóval: fogadjuk el a Pályi Ede ur különvéleményét és akkor ő is elfogadja a miénket. De a legfőbb mégis csak az, hogy térjünk észre. Ő már kezd. Az író és filozófus.

**Az angol kisasszonyok nem adnak inter-
jut.** Elmentünk az angol-kisasszonyokhoz, hogy megtudjuk, mi történt náluk a kommunizmus alatt. Mert hallottuk, hogy sokat szenvedtek. A kommunizmus aljas csöcseléke különös kedvét lelte a jólelkű, tiszta életű és fontos kulturmunkát végző apácák üldözésében. Ugyanaz az ádáz gyűlölet, amely egykor „feszítsd meg”-et kiáltott, dühöngött most a keresztény papok és apácák ellen. A kolostorok misztikus levegője áramlik felénk, amint belépünk a nehéz tölgyfakapun a folyosóra, amelynek a faláról régi képek hirdetnek letűnt multakat. A lépcsőházban, a Mária-szobor előtt őszirózsák. Csend. Tisztaság és rend. Az emeletre vezetnek, pár percig várok, jön a helyettes főnöknő. Szelidség és megbocsátás. Mikor elmondom miért jöttem, ezt mondja:

— Nem hiszem, hogy a nyilvánossággal közölhetőek élményeinket. Rendi tanács elé terjesztem a dolgot, pár nap múlva tessék eljönni és akkor megadom a választ.

Mikor pár nap múlva újra elmentem, közölték velem, hogy a nyilvánossággal

GONDOLAT

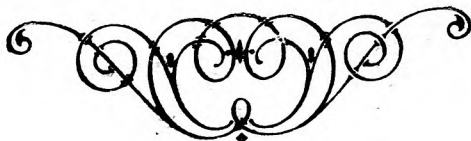
nem közölhetnek semmit. Így határozott a rendi tanács. Bele kell nyugodnom, bár nagyon szerettem volna tőlük hallani azt, ami történt. De a jó nővérek világa más világ, mint az enyém, az ő szempontjaik más szempontok és bizonyára nekik van igazuk. Hűvös magasságból tekintenek alá a lármás, zajos, piszkos, kinokkal és fájó vonaglásokkal teli életre.

Gárdonyi Géza és az ébredő magyarok.
Hogy kik is azok az ébredő magyarok, azt mi nagyon jól tudjuk, mert ismerjük őket. Vértett a lelkünk, amikor a bitang és eivetemült Károlyi-éra idején felbérelt és megvadított csirkefogókat küldtek ellenük, hogy megzavarják a gyűlésüket. Nagy bűnük van ezeknek a derék fiuknak. Rettenetes bűnük. Nyíltan merik hirdetni, hogy ők keresztény Magyarországot akarnak és nem hajlandók tűrni a kazár rablók és szélhámosok garázdálkodását. Ezt ma Budapesten nem szabad kimondani, mert egy nemzetközi érdekszövetség reakciónak és klerikálisnak bélyegez mindenkit, aki le akarja rázni a nemzet testéről a vérszopó kazár piócákat.

Nos, ezek a derék és bátor legények, az ébredő magyarok kirándultak Egerbe. Lelkes örömmel fogadták őket és nagy ünnepségben volt részük. Találkoztak Gárdonyi Gézával, a nagy magyar íróval is. Gárdonyi ezt mondta nekik:

– Nagyon örvendek, hogy találkozhattam önökkel . . . Nagy megtiszteltetés volna rám nézve, ha mindnyájukkal kezet szoríthatnék . . .

Igy Gárdonyi. Az élő magyar írók egyik legnagyobbika, akinek csodálatos művészete tőle van finomsággal, a legkáprázatosabb, legragyogóbb szépségekkel. És mi, mikor ezt hallottuk, elteltünk igaz hálával és rajongó szeretettel azzal a férfivel szemben, aki nemcsak nagy író, de nagy ember is egyúttal. Tisztelettel hajtjuk meg előtte a keresztény magyarság szent lobogóját.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal: Budapest, VIII., Horánszky-utca 23.
A kiadóhivatal főnöke: Horváth Károly.

A legszenzációsabb riportlap Ára 2 kor.
 Mindenütt
 kapható!
 a **KIS KRÓNKA.**

Szerkeszti: Zilahy László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VII. kerület, Károly-körut 3. szám (Szinház és Divat szalónja).

Intelligens ember asztaláról nem hiányozhat!

Tudja meg

hogy a *Képes Sport* minden számát a sportközönség tizezrei mohó érdeklődései olvassák, mert e kiválóan szerkesztett hetilap felölel minden, a sport keretébe vágó közleményeket és ezért

Magyarországon

sportember számára nélkülözhetetlen kelleket képez. Illusztrációi elsőrangúak, munkatársai a legkiválóbb sportemberek. A *Képes Sport* rendkívül dúsz tartalma és elegáns kiállítása

minden sportember

tetszésével találkozok, innen van azon jelenség, hogy a *Képes Sport* minden számát több mint százezren olvassák. Előfizetési ára félévre 75 korona. Előfizetéseket elfogad bármely hazai könyvkereskedés, vagy a *Képes Sport* kiadóhivatala, Budapest, VII., Károly körut 3 (Szinház és Divat szalónja).

LEGSZEBB

kiállítású és legjobban szerkesztett művészi hetilap a kedvelt *Szinház és Divat* folyóirat, mely ma már 100.000 olvasóval rendelkezik. A pompásan szerkesztett illusztrált hetilap minden

ASSZONY

férfi, leány legkedvesebb szórakoztatója, mert felöleli a színház, divat, zene, irodalom és művészet minden eseményét. Minden száma tele van tarka, változatos, érdekes aktualitásokkal, olyan ez a hetilap, mint a szép asszony

CSÓKJA

finom, izgató és diskrét. A *Szinház és Divat* munkatársai a legkiválóbb újságírók, illusztrációi elsőrangúak. Szerkeszti: dr. Rácz Vilmos. Karácsonyra minden előfizető

INGYEN

kapja a *Szinház és Divat* pazar kiállítású próbakötetét. A *Szinház és Divat* előfizetési ára félévre 75 korona. Előfizetéseket elfogad bármely hazai könyvkereskedés vagy a *Szinház és Divat* kiadóhivatala, Budapest, VII., Károly-körut 3.

FELESÉGÉNEK

leányának egyaránt nagy örömet szerez, ha azonnal megrendeli a *Háztartás Magyar Asszonyok Lapja* pazarul kiállított illusztrált folyóiratot (előfizetési ára félévre 50 kor.), melyet a művészi illusztrációk tömege tarkít és a háziasszonygárda legjelesebbjei szerkesztenek Sárosi Bella főszerkesztésével. Az ország minden művelt asszonya,

LEÁNYA

mohó kíváncsisággal várja a *Háztartás* minden számát, mert tele van színes, változatos, aktuális érdekességekkel, amelyek háziteendőket, divatot, konyhát, stb. tárgyalják. Ahová a *Háztartás* jár, ott művelődés és jókedv

SZÜLETIK

mert a kiválóan szerkesztett folyóirat a legjobbat nyújtja.

Karácsonyra minden előfizető ingyen kapja a *Háztartás* főzőkönyvét. Előfizetéseket elfogad bármely hazai könyvkereskedés, vagy a *Háztartás* kiadóhivatala, Budapest, VII., Károly-körut 3. sz.

5000 kor. pályadíj a legjobb ételreceptre.

Az uri közönség kedvelt régi lapja a

Társaság.

Minden száma külön szenzáció.

Egyes szám ára: 5 kor.

Szerkeszti: Dr. Dobay István.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. ker., Károly-körut 3. sz. (Szinház és Divat szalónja)